

Nr 327.

Av herrar **Ståhl** och **Svensson** i Ljungskile, om avskaffande av ordensväsendet, m. m.

1946 års riksdag beslöt efter motioner i båda kamrarna av herrar Nerman respektive Lindahl m. fl. att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag till demokratisering av medaljväsendet. Någon liknande hemställan rörande ordensväsendet skedde icke. Ordensväsendet har emellertid tidigare vid upprepade tillfällen varit föremål för riksdagens prövning. Vid 1911 års riksdag behandlades sålunda en motion med utförlig motivering av dåvarande ledamoten av andra kammaren herr Bernh. Eriksson i Grängesberg rörande avskaffande av ordensväsendet, och en liknande motion, som frambars vid 1912 års riksdag av herr Hagberg, bifölls av andra kammaren men avslogs av första kammaren, som hade en väsentligen annan sammansättning.

År 1920 gjordes frågan om ordensväsendet till föremål för förnyad riksdagsprövning genom en motion i första kammaren av herrar Carl Ekman och Gustav Rosén, vari främst underströks synpunkten om »ordensväsendets oförenlighet med en folklig självstyrelses ledande grundsatser».

Även om i detta speciella hänseende delade meningar kunna råda, synes det uppenbart, att ordensväsendet i nuvarande form ofta står i motsättning mot den allmänna värderingen av samhällseliga insatser. Sålunda måste det strida mot nutida samhällskänsla, att kvinnorna, trots att de i allt övrigt jämställts med männen, beträffande ordensväsendet äro i undantagsställning. Detsamma gäller graderingen med ordnar, tecken och medaljer mellan exempelvis officerare, underofficerare och manskap inom krigsmakten liksom skillnaden mellan ämbetsmän och arbetare inom statliga verk och företag. Då enighet sålunda måste råda därom, att det nuvarande ordensväsendet är föråldrat och i många fall löjeväckande, skulle en reform exempelvis i riktning hän mot de principer kunna övervägas, som t. ex. franska staten tillämpar beträffande utdelande av sina hederstecken. Enklast och mest tidsenligt vore dock ett totalt slopande av hela ordensväsendet. Beslutanderätten härom torde ligga hos Konungen allena, vilket dock icke rimligen kan förhindra riksdagen att hos Konungen därom göra framställning.

Med stöd av vad som sålunda framhållits få vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om avskaffande av ordensväsendet eller, om detta icke an-

ses möjligt, om sådan reformering och modernisering av ordensväsendet som mindre än den nuvarande ordningen strider mot en demokratisk samhällsuppfattning.

Stockholm den 22 januari 1947.

Manne Ståhl.

Wald. Svensson.
